

DELBÄCSKA

Műszerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
E. s. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnycim: „Délbácska“
Novisad. Postatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1928. október 5
PÉNTEK

Előfizetési ára: egy hóra 40 din., három hóra 120 din., fél
évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszámú ára hétköznap
1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Zágrebben erélyesen cáfolják a közeledésről elterjedt híreket

A beográdi földműves párt vezére Pribicsevics ellen

A tegnapi reggeli beográdi lapok feltűnő helyen közölték, hogy dr. Popovics Szvetisláv, a Prometna Bankában találkozott dr. Kojics Dragutin volt miniszterrel és tárgyalta vele, a parasztdemokrata koalíció és a négyes koalíció kibékítéséről. Természetesen ez a hír nagy szenzációt keltett, ugyánlanc az azonban, hogy korai volt az öröm, mert a tanácskozással kapcsolatos nyilatkozatok szerint, a két képviselő között mindössze baráti beszélgetés folyt és nem lehet szó a béketárgyalást megelőző tanácskozásról.

A beográdi Pravda tegnapi délutáni száma ugyan zágrebi keltezésű híreben úgy tünteti fel a tanácskozást, mintha tényleg nagyjelentőségű lett volna, azonban a parasztdemokrata koalíció vezető tagjainak a nyilatkozata teljesen lerontja az optimista híreket, amelyek a találkozással kapcsolatosan elterjedtek.

A parasztdemokrata koalíció hangulatára talán a legjellemzőbb, a Jutarnji List tegnapi számának alábbi cikke:

A beográdi politikai tényezők mindennapi intrikája és a hegemonisták szolgálatába állott beográdi sajtó elfogultsága alkalmas adta Pribicsevics Szvetozárnak, a parasztdemokrata koalíció elnökének arra, hogy véleményét nyilvánítson erről az ügyről. Tette ezt annál inkább, miután a beográdi sajtóban naponta jelennek meg nyilatkozatok, amelyeket állítólag a parasztdemokrata koalíció tagjai adnak. Mindenki, aki olvassa a nyilatkozatokat azonnal láthatja a tendenciát és azt, hogy a lapok szerkesztőségeiben készültek és, hogy azok a vezetőszemélyiségek, akik nyilatkoztak, nem mások, mint azok az újjak, amelyből az egész szöveget készítették. Ez még egy bizonyíték annak az intrikának, amelyet a „cincár“ hegemonisták intéztek a parasztdemokrata koalíció ellen, mert bennük látják a vámpírrá lett régi osztrák-magyar szellemet.

A cikk hasonló szellemben folytatódik, majd közli Pribicsevics Szvetozár nyilatkozatát, aki azt mondja, hogy Beogradban mással sem foglalkoznak mint hazug hírek terjesztésével, hogy így rést üssenek a parasztdemokrata koalícióban belül. Nagyon tévednek azonban, ha azt hiszik, hogy a Száván, Drinán és Dunán a szerb és a beográdi hegemonista politika szolgálatába fog állani. Beogradban az üres államkassza mellett, amikor a hivatalnokok hónapokig nem jutnak fizetéshez, milliókat áldoznak különféle ünnepekre abban az időben, amikor a szerbek, horvátok és szlovének éheznek. Egy külföldi barátunk volt csak Venizelosz és most ez is kijelenti, hogy nem akar szövetséget kötni államunkkal, mert rossz néven vennék Romában és Szófiában. Ha ez sem pofon a beográdi hatalmasok előtt, akkor ezt a szót, hogy „pofon“ törölni kell a szótárból. — Fejezte be nyilatkozatát Pribicsevics.

Dr. Jevics Szekula montenegrói képviselő, a parasztdemokrata koalíció tagja, érdekes nyilatkozatban válaszolt Sztojanovics Ljuba cikkére. A nyilatkozatban rámutat arra, hogy az aki azzal a feltétellel lép állami közösségbe, hogy annak berendezkedésénél az ő akaratát tekintetbe vegyék, annak joga is van ahhoz, hogy követelje ennek teljesítését. Sztojanovics Ljuba beismerte azt, hogy a horvátok és szlovének önként léptek az államba és járultak hozzá megalakításához és ha nem akarnának hozzájárulni, akkor felbomlana, azonban a préko szerbeket és a montenegrókat a szerbiaiak győzelmé csatolta Szerbiához. Véleménye szerint semmiféle jogot nem követelhet a kiömlött vére való hivatkozással. Na Szerbia — amint azt Sztojanovics mondja — vérel vitte át szellemét a Száván és Dunán, úgy hasonló cselekedett Montenegro is, amire tanu a meggyilkolt montenegrói asszonyok és gyermekek sírja és a rombadőlt montenegrói házak. Ez azonban a montenegróik részére nem szellem, hanem a barbarizmus kísérte.

Nem okos dolog azt hinni, hogy Montenegro valaha is hozzájárul ahhoz, hogy kibővített Szerbia egy része legyen. Minden ilyen követelést nemcsak a maga, hanem az államegység érdekében is vissza kell utasítani. Montenegrora nézve életkérdés Horvátország állami egyenjogúsága, hasonlóképpen Horvátország egyenjogúsága részére fontos kérdés Montenegro szabadsága, mert ellenkező esetben az autonóm Horvátország csak provincia lenne Nagy-Szerbia területén. Nincs olyan horvát, aki ebbe belenyugodna, amint hogy nincs olyan montenegró, aki megnyugodna abban, hogy a független Montenegro elveszen a kibővített Szerbiában.

A kormány a parasztdemokrata koalícióval való megegyezést mérlegeli

A beográdi Pravda, Marinkovics Voja külügyminiszter lapja tegnapi számában azt írja, hogy a kormány mérlegeli az eshetőségeket, amelyek alapján a parasztdemokrata koalícióval meg lehetne egyezni. Egy radikális miniszter nyilatkozata szerint, a kormány eddig nagyon helyes politikát követett Zágrebbal szemben.

Véleménye szerint Pribicsevics nagyon bosszankodik azon, hogy egy miniszter sem válaszol támadásaira. Ezt azonban nem éri el, mert alkalmas uton tudomására adta a kormány, hogy nem vitatkozhat vele. A miniszter egyúttal a leghatározottabban megcáfolta, mintha titkos tárgyalásokat folytatnának a parasztdemokrata koalíció és a kormány között.

A parasztdemokrata koalíció tagjai keresnek semleges személyeket, akik közvetítésével megkezdhetnék a tárgyalásokat, ed-

dig azonban nem találtak még megfelelő személyekre. Sem Szavesics Milos, sem Kojics Dragutin, akiknek nevei a közvetítő tárgyalásokkal kapcsolatban forgalomba kerültek, nem semleges személyek.

A kormány köreiben arról beszélnek, hogy a híreknek, amelyek a parasztdemokrata koalícióval való tárgyalások megkezdéséről szólnak, nem kell túlságosan nagy jelentőséget tulajdonítani, mert a kormány csak akkor hajlandó tárgyalni Zágrebbal, ha a tuloldalról pontosan megformulázzák követeléseiket.

A minisztertanács ülése

Tegnap délután minisztertanácsra ültek össze a kormány tagjai. Az este nyolc óráig tartó tanácskozásról kommunikét adtak ki, amely szerint az értekezleten a szaloniki-i frontátörés vasárnapi ünnepeiről tanácskozott a minisztertanács. Beavatott helyen úgy tudják, hogy a miniszterek értekezletén a politikai helyzet is tüzetes megvitatás alá került.

A parasztdemokrata koalíció zágrebi ülése

A parasztdemokrata koalíció munkügyi bizottsága tegnapi népes ülést tartott Zágrebben. Az értekezleten a bizottság tagjain kívül csaknem valamennyi parasztdemokrata képviselő is résztvett. A tanácskozás után Vilder képviselő kijelentette, hogy a gyűlésen megállapították, hogy

a tárgyalásokról Beograd és Zagreb között szó sem lehet.

Megcáfolta azt a hírt is, mintha Kojics és Popovics képviselők között megegyezés jött volna létre. Pribicsevics Szvetozár az értekezlettel kapcsolatosan a következőket mondotta:

— A politikai helyzetről tárgyaltunk és a harc megszervezéséről. A jövőben ugyanis sokkal erősebben kell dolgoznunk. Hívaink száma Szlovéniában jelentősen megsaporodott. Pribicsevics ezután megcáfolta azt a hírt, hogy Szavesics királyi kihallgatása hivatalos jellegű lett volna.

A Pribicsevics-párti szlovéniai képviselők is értekezletet tartottak és elhatározták, hogy Szlovéniának abban a részében, ahol Korosec miniszterelnöknek hívei vannak, erőteljes akciót indítanak a jugoszláv néppár telen.

A földmunkáspárt Pribicsevics ellen

Jovanovics Joco, a földmunkások vezére tegnapi interjú adott az újságíróknak. Pribicsevics megtámadta a földmunkás pártot. Városi pártnak nevezett bennünket, a kik meggátoljuk a közeledést a horvát és a szerb parasztközött. A horvát és a szerb parasztközött egymásra talál, de éppen Pribicsevicsék azok, akik a közeledésnek útját állják.

A horvát és a szerb parasztközött nincs baj, de senki sem kívánhatja, hogy Pribicsevicset kövessük, aki annyi keserűséget okozott a szerb parasztságnak. Jovanovics azután a kiegyezés sürgősségét hangoztatta Zágreb és Beograd között.

Felmentették az izgatás vádja alól a bácskogradistei Magyar Párt elnökét

— Korkép a becseji járásból —

Szomorú nevezetességre tett szert Bácskogradiste községe Glavaski Veszelin jegyzősége alatt. Ennek az időnek a hűképét láttuk és hallottuk tegnap a noviszádi törvényszék előtt. Az ügyészség ugyanis egy bácskogradistei feljelentés alapján izgatással vádolta Horváth Ferencet a bácskogradistei Magyar Párt elnökét, amit az 1927. szeptember 6-i nemzetgyűlési választás napján követett el. Ezenkívül a tantestület megsértésével is vádolta, mert 1927. őszi iratkozások alkalmával tulságosan exponálta magát a magyar gyermekek érdekében. A tegnapi tárgyaláson a vádirat felolvasása után Horváth Ferenc a következőképpen mondta el védekezését.

Az 1927. évi szeptember 11-én megtartott nemzetgyűlési-kepviseelő választás előtt községünkben, úgy a szerb lakosság egy tekintélyes részének, mint a magyar nemzeti-ségű lakosoknak az volt az egyik fő célja, hogy Glavaski Veszelin akkori községi jegyző és társai rendszernek megbuktatásával a községet a teljes anyagi tönkremenéstől megmentse s azért azon dolgozott hogy az a lista, amely pártnak Glavaski az ottani exponense volt minél kevesebb szavazatot kapjon. Hogy volt okunk erre azt bizonyítja a községi képviselőtestület által kiküldött számvizsgáló-bizottságnak jelentéséről felvett — nem régen nyilvánosságra hozott — jegyzőkönyv, amely ravilágít Glavaski és társainak a község vagyonával való gazdálkodására.

Mi magyarok a magyar párt köré csoportosultunk s mivel a kerületi vezetőségünknek nem sikerült más párttal közös listát állítani; szövetséges nélkül készültünk es vettünk részt a választáson, ami a helyi hatósági nyomással szemben még megnehezítette a helyzetünket. Glavaskiéknek viszont ez kedvező alkalom volt a magyar nemzeti-ségű polgárok megfélemlítésére.

Ekkor jöttek az iparigazolvány bevonások, bevonulatással való ijesztgetések, ablakbeverések, (egy esetben a községi végrehajtót ezen tettenérte a háztulajdonos) hatóságokhoz való idezgetések, a választás előtti napon pedig egy letartóztatás is történt, amikor egyik urnaőrünket Seprényi Károlyt tartóztatta le a rendőrség, miközben az illető a választóknak a választói névjegyzékben szereplő listaszámokat kézbesítette ki.

Közvetlenül a választás előtt már észre lehetett venni, hogy valami van készülöben s mikor dr. Király Károly akkori kerületi listavezetőnk egy újságíróval kinn volt nálam a választást megelőző napon, én már akkor jeleztem nekik előre, hogy reám pályáznak s valószínűleg le fognak valami címen tartóztatni azért, hogy ezzel a választók egy részét megfélemlítsék.

A választás napján több százan tartózkodtak a választási helyiség közelében, ahol én is ott voltam és néhány emberrel beszélgettem. Közben odajött hozzánk Zsvkovic Dimitrije községi végrehajtó, aki csupán a választások idejére nem sokkal azelőtt került be a községhez (ugyanaz, akit politikai ablakbeverésen tettenért a más párthoz tartozó Pája Brankov) és minden bevezetés nélkül körülbelül ezt mondta „A magyar intelligencia nagy ártalmára van a magyarságnak, mert azt csak félrevezeti és kihasználja”. Mivel láttam, hogy csak belém akar kötni, hogy azután okuk lehessen ellenem fellépni csak annyit mondtam neki: „Ugy van Zsvkovic ur. Maga hát az itteni magyarság igazi jóakarója, de elfelejti, hogy pár héttel ezelőtt, amikor még nem volt községi alkalmazott, a község házában, ahol a névjegyzék

kiigazítás ügyében voltam, az előbbinek éppen az ellenkezőjét mondta nekem. Ezzel otthagytam.

Közben házam előtt, mely a magyar szavazók választási-helyiségéhez közel van több száz ember jött össze, ami Glavaskiéknek nem tetszett, mert a hangulat olyan volt, hogy abból megállapíthaták azt, hogy a magyar szavazók, akiknek egy tekintélyes részére Glavaskiék számítottak teljes számban a magyarpártra fognak szavazni. Valamivel meg akarták az egységet bontani, amit úgy látszott néhány letartóztatással akartak elérni.

Én Zsvkovic kudarcra után elővigyázatosságból tovább mentem tíz-tizenöt lépéssel, ahol ismét körém csoportosult egy pár ember, akikkel beszélgetni kezdtünk. Alig beszélgettünk néhány percig, amikor Popovics Cvéta aljegyző odalép és ugyanúgy mint azelőtt Zsvkovic odaszól a körülöttem levőknek gunyosan: „No emberek maguk miért nem szavaznak?” Az egyik ember válaszol: „Szavaznánk mi, de nincs szavazati jogunk”. (Bácskogradistén ugyanis Glavaski a magyar szavazóknak kb. 60%-át nem vette fel a választói névjegyzékbe). — Erre Popovics így szólt: „Nem is érdeklék meg, ha rajtam állana még azokat is kitörölném, akik ma benne vannak”. Ez nekem volt cimezve, azért én feleltem reá egy kérdéssel: „Popovics ur szerint tehát mi csak arra vagyunk jók, hogy adót fizessünk és katonát adjunk, de arra nem, hogy szavazati jogunk legyen?” — Erre közben odahúzódott Szávics Voisláv tanító azt mondja: „Azt nem szabad mondani, hogy nem kell katonáskodni és adót fizetni.” En rögtön tiltakoztam szavaim elferditése ellen azzal, hogy: „Én nem azt mondtam, hogy nem kell, hanem hogy Popovics szerint csak arra vagyunk jók, de hogy szavazati jogunk legyen arra nem.” — Erre Popovicsék is elhalgattak, én pedig mivel többen figyelmeztettek és kértek, hogy jöjjenek el onnan. s magam is láttam, hogy mi a céljuk eljöttem onnan.

Később Németh Ferencet akarták letartóztatni, mivel azonban a választási elnök nem találta elegendőnek az okot a letartóztatás foganatosítására így ez sem sikerült nekik. A választás lezajlott, mely községünkben a radikális szavazatok csufos visszaesésével végződött. Glavaski nagy fejosást kaphatott, mert már másnap jött a retorzió.

Botka Jánost helyiszervezetünk titkárát becitáltak a rendőrségre. Én Sztaribecsejre készültem a főszolgabíróshoz Botka János esetéért panaszt emelni, mikor egy csendőr jött értem azzal, hogy azonnal menjek be a csendőrlaktanyába. Azt mondtam neki, hogy csak menjen el, majd én bejövök. Azután azt gondoltam, hogy Botka János szomorú sorsát csak úgy kerülhetem el, ha a főbírónak ezt bejelem és intézkedését kérem a brutálítások megszüntetésére.

Katyánszki főbíróval közöltem a történeteket, az én ügyemben pedig kértem, hogy telefonon figyelmeztesse a csendőrséget a törvény azon pontjára, mely szerint a feleket a kihallgatásuk alkalmával bántalmazni tilos. — Katyánszki főbíró azonban elutasított azzal, hogy még nem történt semmi s ezért nem avatkozhatik bele az ügyembe, hanem csak menjek nyugodtan a csendőrségre, s ha esetleg bántalmaznának ott, jelentsem be azt neki írásban, s ő igéri azt, hogy a legszigorubb vizsgálatot fog indítani.

Ezekután nem sok jót remélve dr. Dzsigsurszki Mladen ügyvéddel átmentem Gradistéra, hogy ő is jelen legyen a csen-

dőri kihallgatáson, de a csendőrmestert nem lehetett sehol sem megtalálni. Ekkor dr. Dzsigsurszki bement Glavaski jegyzőhöz a dolog felől érdeklődni, Glavaski az ügyvédnek azt mondta, hogy én másnap reggel 8 órára menjek be a csendőrségre, s kijelentette, hogy nem fognak bántalmazni. Ezen kijelentésben úgy látszik dr. Dzsigsurszki sem sokat bizott, mert nekem azt tanácsolta, hogyha bemegyek, két szerbül tudó tanut vigyek magammal.

Másnap két szerb tanuval jelentem meg a csendőrségen, de hiába hivatkoztam arra, hogy a két tanum jelenlétéhez jogom van, a tanukat azonnal elküldték, habár azok csak a harmadszori felszólítás után távoztak el.

A tanuk eltávazása után a rendőrzvezető és a csendőrmester felváltva kérdeztettek, azután felhagytak velem, s a másik szobában másokat hallgattak ki. Ekkor hallgatták ki Baknyák József köművest, aki nem akarta azt vallani, hogy én izgattam a tömeget. Közben ismét engem kérdeztettek. A csendőrségen délig tartottak, onnan nagy feltűnéssel átkísértek a rendőrségre, ahol délután 4 óráig tartottak, míg feleségem dr. Brezovszky kerületi elnökkel és dr. Sztankovic ügyvéddel meg nem érkeztek Noviszádról, mert ekkor a rendőrszobából a bíró szobájába kísérték. Este 10 órakor beszállítottak a noviszádi ügyészségi fogházba, ahonnan másnap délelőtt 10 órakor kihallgatás nélkül szabadon bocsájtottak.

Jóval később történt, hogy kihallgatott egy ez, mint egy másik ügyben Sztaricsevics, akkori járási rendőrfelügyelő, aki egy esetben, amikor ragaszkodtam ahhoz, hogy valamit bevegyen a jegyzőkönyvbe, mert másként nem írom azt alá, elém ugrott s az öklét rám emelve azt kiabálta rám: „Hallgasson, mert úgy megvágom...!” Ilyen kihallgatás után nem sokat törődtem azzal, hogy mit irat be a jegyzőkönyvbe, mert azt gondoltam a törvényszéken másként fog menni ugyis a dolog. A jegyzőkönyvet akkor, habár gyengén értem az államnyelvet s nem tudtam meggyőződni tartalmáról, aláírtam, hogy ujjab gorombáskodást nelegyek kénytelen eltűrni.

Mita Szvircevic ma már nem rendőrfelügyelő és eljárás folyik ellene, mert Sztaribecsejen egy vendéglőben Ófelsége fényképére revolverrel lövöldözött.

A másik vád

1927 szeptember első napjaiban Vinkovic Sándor bácskogradistei földmives azzal a panasszal jött hozzám, hogy elemista fiát, apja szlávhangzásu neve miatt, nem akarják felvenni a magyar osztályba s kért, hogy ha tudnék, tegyek érdekében valamit. Mivel a beiratás a szomszédomban levő iskolában történt, nem állt sokból átmennem a beiratást végző tanítókhöz. A tanítóknak hivatkoztam arra, hogy tudomásom szerint a békeszerződés és a törvény is biztosítja a kisebbségekhez tartozó tanulókat arról, hogy azon helyiségekben, ahol tekintélyes számban élnek, anyanyelvükön részesülnek elemi oktatásban. Mivel az apa szláv hangzásu neve ellenére magyarnak vallja magát, tehát ő magyar iskolába járathatja gyermekét. A tanítók azonban igazgatójuk utasításaira hivatkoztak, aki akkor nem volt jelen és ezért másról kezdtünk beszélni — de főleg iskolai ügyekről. Majd ismét a beírásokra terelődött a szó, amikor én azt mondtam: „Ugy tudom, hogy a Pribicsevics-féle rendelet már megszűnt, a minisztériumban talán nem is tudnak a beiratásoknál előforduló visszaélésekről, hanem csak a beírásoknál csinálják a huncutságokat.” Én ezt nem a gradistei beiratásokra, hanem mint ahogyan akkor már beszélgettünk is: általánosságban mondtam. Mosolyogva tréfa formájában mondtam ezt, a tanítók is annak vették, mert nevettek rajta.

Abban az időben ugyanaz a Szávics volt az iskolaigazgató, aki a választás napján szavaimat el akarta ferdíteni. Szmilja Glavaski, Glavaski jegyzőnek a leánya és Polácsi emigráns tanító, akinek szüksége lehetett Glavaski támogatására, mert Glavaski megbízá-

sából a történetek után többször jött hozzám a nemzetgyűlési választás után s a községi választások előtt azzal, hogy ha a községi választásokon velük közös listával veszünk részt, az esetben mindket feljelenítet vissza fogják vonni.

A tanuk, valamint a vádlottak és dr. Aradszki Mita ügyvéd védőbeszéde után, aki rámutatott arra, hogy az egész ügy politikai

hajszá, a bíróság ítélet hozatalra vonult vissza.

Hosszabb tanácskozás után hirdette ki dr. Belajcsics Vladimir törvényszéki elnök az ítéletet és az izgatás vádja alól felmentette Horváth Ferencet, elítélte azonban ezer dinár pénzbüntetésre, mert megsértette a tantestületet és az iskolai-törvények ellen kelt.

A vádlott és védője megnyugodott az ítéletben, az ügyész azonban fellebbezett ellene.

Az emberek harca a Duna ellen

(A helyszínére kiküldött munkatársunktól)

Sokan, nagyon sokan, ha Apatinról hallottak beszélni, rögtön a híres apatini halpaprikás jutott eszükbe, ami miatt sok-sok autó szaladt Apatinba, hogy a gazdájuk megegye az obligát halpaprikást és hogy rögtön tovább robojon és később még véletlenül sem jutott volna eszébe Apatin. Mert biz az egész országban sehol sem tudják úgy elkészíteni a halpaprikást, mint Apatinban. Ezen nincs mit esodálkozni. Apatin őslakói halászkok voltak, akiknek legfőbb eledelük a hal volt, amit a halásztanyákon szabadüzőn bográcsban főztek. A halpaprikás főzési módja azóta sem változott és most is csak úgy főzik, mint azelőtt. A halászkok künt a halásztanyán, a vendég-lősök a faluban a vendégek részére. Vörös rézbográcsban, szabad tűzön főzött hal izletesebb, mint a konyhában lábasban főzött, mert a szabadban szinte lobogva forr a hal és ezáltal leve is izletesebb és sűrűbb lesz.

Azonban 1924-től kezdve Apatin másról is kezdett híres lenni és ez az újabb híresége nagyon szomorú dolog. Úgy néha halpaprikás évés közben, ha az embernek eszébe jut, hát biz a torkán akad meg a halpaprikás is. És ez a második veszedelmes híreség, a halpaprikás teljesen ellentétes konkurrens az ÁRVIZ. Amint ismeretes és bár ne volna ismeretes, itt Apatinban volt 1924-ben és két évre rá, 1926-ban is az a borzalmas gátszakadás, amely majdnem, hogy tönkre tette az egész Délbácskát és így is sok virágzó falut tett tönkre, aminek legkelatásabb példája Bogojevó községe. Az 1926-os árviz volt a rettenetesebb. Ekkor hajszálon függött Apatin sorsa is, ha pedig Apatin belepusztul, akkor a környék is vélemlen volna.

Apatint amint már mondtuk is halászkok alapították és pedig a Duna mocsaras partja mellett. Ezt azért tették így, hogy ott legyenek a Dunánál és, hogy az akkor még jövedelmező és az egész lakosságának megélhetést jelentő vizet állandóan felügyelhesék. A Duna áradásai ellen az évszázadok alatt nyert tapasztalatok alapján nagy töltéseket készítettek.

Aki járt már Apatinban az láthatta, hogy a község határa nyugat, északnyugat és délnyugat felől van nagy töltésekkel biztosítva és éppen így van a község déli határán is. Ez a hatalmas védgát, melyet a község fölött és a község alatt elszakított.

Ezeket a töltéseket kezdték megerősíteni az apatin-szontai és az apatin-monostori árvizmentesítő társulatok. Mivel a nagyobb és nehezebb feladat az apatin-szontai társulaté, ezért erre vesszük utunkat. Az apatin-szontai ármentesítő társulat a múlt év őszén árlejtésen adta ki a töltésmegerősítési munkálatokat, még pedig szakaszonként, olyképen, hogy előbb a töltés külső — Duna felé eső — része építendő ki és csak azután a belső rész. A társulati töltés felső 0 (nulla) pontja az apatini téglakemenéck alatt van és az alsó része csatlakozik a szonta-bogolyevoi műúthoz, az ott már kiépített u. n. lokalizációs töltéshez.

A töltés külső, tehát a Duna felé eső részének a kiépítése már meglehetősen előrehaladt. Késleltette a munkát a téli rossz időjárás és kétszer hosszabb-rövidebb időre beszüntette a Duna tavaszi áradása is, amely előntötte az anyaggödöröket.

Most, ha az ember az említett téglakemenéckhez ér, teljes méreteiben látja a hatalmas töltést? Az új töltés ugyanis a jel-

zett nulla ponttól lefelé néhány száz méterre már teljesen készen van. A munkát a társulat helyettes igazgató-főmérnökének utasításai szerint Scheffer Frigyes társulati mérnök vezeti. A töltést az erre a Dunaszakasra előírt szabványszelvény szerint építik ki.

A szabványszerelvénnyel mérete a következő: a töltés magassága az eddig észlelt, tehát az 1926. évi legmagasabb árviz felett egy méter. A korona (a töltés tetejének szélessége) 5 méter, a Duna felől 1:3 rézsűvel (lejtővel), a belső oldalon 1:2 rézsűvel és a korona alatt minden méterre 4 méter széles padka.

Tovább megyünk lefelé a töltésen. Az első számú gátrház közelében már látszik a nagy sürgés-forgás. Az egyik szelvényben kocsikkal dolgoznak, a másikban kordékkal. Majd megint egy másik szelvényben, mely jóval hosszabb a többinél, iparvágány van fektetve, amelyen billenő kocsikat húznak párosával a szegény lovak. Bizony nehéz nekik két kocsi a síneken felkapaszkodni, mivel az anyag-gödörökből fel a töltésig néha 6—7 méteres emelkedéssel kell megbirkózni. Agyengébb lovak nem is kapnak két kocsi, csak egygyel ballagnak, fejüket folyton bólogatva, felfelé. Az anyagot a töltés és a Duna közötti kincstári területől hozzák. Kész szerenese erre a munkára a Duna mai egészen alacsony vízállása, mivel a terep, ahonnan a szükséges anyagot termelik helyenként nagyon is mélyen fekszik és mégis tudnak most a munkások két méter mélyre leásni.

Több helyen, ha a Duna vízállása meghaladja a (plusz) három métert, már nem tudnak dolgozni, vagy a behatoló dunaviztől, vagy a felverő talajviztől. Óriási szerencsének lehet tartani az erősítési munkánál azt a körülményt is, hogy az ujonnan beépítendő anyag legnagyobb része, az öreg töltés külső részére esik. Ezáltal a töltés ellenállóképessége nagyon növekszik. A töltés magassága nem egyenlő mindenütt, hanem a terep viszonyoktól függ és 4—6 méter között váltakozik.

Nagy megnyugvást érez az ember, ha látja ezt a töltésmonstrumot. Már a külső rész elkészülte után is biztosnak érezheti magát az ember egy esetleges meglepetés-szerű árvizzel szemben és egészen bizonyosra vehető, hogy az ár nem okoz ezután újabb meglepetést. Hátha még a belső része is elkészül!

Vannak szakaszok, ahol a régi töltésre erősítés és magasbitásként 120—130 köbméter földet is ráépítenek folyóméterenként. Vannak azután szakaszok, ahol ez a ráépítés csak ötven köbmétert tesz ki folyóméterenként. A régi töltés keresztelvényének alapszélessége átlag 30—40 méter között váltakozott, míg a most megerősített töltés keresztelvényének alapszélessége 55—70 méter között váltakozik.

Amennyiben az időjárás és a Duna vízállása kedvező lesz, úgy ezen munkálatok befejezése öt-hat hónap múlva várható.

És ezzel elérkeztünk az apatin-szontai társulat védőtöltésének a lokalizációs töltéshez való csatlakozásához és itt a bogojevoi esárdába tértünk, ahol szintén azzal a híres apatini halpaprikással vártak bennünket. T. i. az itteni halászkok is mind apatiniak.

(U. E.)

Az osztrák szociáldemokrata munkásság minden esetleges fascista puccsot meghiusít

Bécsből jelentik: Az osztrák szociáldemokrata párt kiáltványt intézett a munkássághoz amelyben kijelentette, hogy a munkásság minden esetleges fascista puccsot meghiusít. A kiáltvány szerint, a kormány teljesen a puccsisták befolyása alá került. Hangsúlyozza még a kiáltvány, hogy az összeütközéseket el kell kerülni és mindent meg kell tenni, hogy a munkásnap impozánsan és békésen muljon el.

Bécsben október 7-én senki sem viselhet fegyvert és szükség esetén meg is mozzák a gyűlések résztvevőit. A hadügyminisztérium szintén megette intézkedéseit. Bécsújhely környékén erős csapatteket vonnak össze, és a katonaság a legcsekélyebb összeütközés esetén, fegyverrel lép közbe. A katonaságon kívül erős csendőrhaderő vonul fel Bécsújhelyre és környékére. Minden eshetőségre készen, a bécsi rendőrség szombattól kezdve teljes készenlétben fog állni.

A feszültség egyébként megszűnt, minden remény meg van arra, hogy október 7-ike baj nélkül fog elmúlni.

Baldwin angol miniszterelnök az amerikai elnökválasztás után kívánja nyilvánosságra hozni a francia-angol flottaegyezmény szövegét

Párisból jelentik: A Matin írja Londonból, hogy az angol kormánynak a tengeri egyezmény közzétételével kapcsolatban az az álláspontja, hogy az ügyet előbb alaposan meg kell vitatni. Baldwin miniszterelnök a közzétételt, az angol parlament megnyitására időpontjáig szeretné elhalasztani. November elején nyitják meg az angol parlamentet, az amerikai elnökválasztás lezajlása után. Baldwin azt hiszi, hogy a választási láz lecsillapulta után, az amerikai közvélemény nyugodtabban fogja mérlegelni a francia-angol flottaegyezményt.

A Times azt írja, hogy az angol kormány hajlandó közzétenni az angol-francia flottaegyezményt, egyelőre azonban meg akarja várni a japán és olasz kormány választását. A Daily Telegraph azt a véleményt vallja, hogy az olasz válasz éppen olyan elutasító lesz, mint volt az amerikai.

Hétfőtől kezdve startra készen áll a Graf Zeppelin, hogy átrepülje az Atlanti Óceánt

Friedrichshafenből jelentik: Eckener dr. a Graf Zeppelin építője elrendelte, hogy a léghajó ocea repülésére jelentkezők mindent, amit el akarnak vinni, a léghajóra szállítsanak. Az élelmiszer beraktározását már megkezdték, ugyancsak a léghajóra szállítják a póstát is. A leveleket és egyéb küldeményeket október 7-ről bélyegezik le. A repülőgép hétfőtől kezdve startra készen áll. Az elindulásra akkor kerül sor, ha eloszlik a depresszió, amely ezidőszereint Európa és Amerika között fekszik.

APOLLO okt. 5-6-7

VERA MIRZEVA

Film a modern társadalmi életből, egy házasság érdekesítő története 7 felvonásban

Főszerepben:

MÁRIA JAKOBINI

A kamenicai „Fruskagora“ vendéglőben fogták el Taffe Józsefet, a milliós postalopás tettesét, aki előzőleg tetőtől-talpig felöltözött és a lopott pénzből 60.000 dinárt adott büntársának

827.000 dinárt találtak még Taffe zsebében — Hárman követték el a lopást, ketten a postakocsiba hatoltak be, a harmadik a futaki erdő szélén őrt állott
Tegnap délelőtt szállították be Taffe Józsefet a noviszádi rendőrségre

A „Délbácska“ jelentette tegnap elsőnek, hogy a szombor—noviszádi személyvonat postakocsijában elkövetett milliós lopás tettesét a kamenicai csendőrség letartóztatta. A „Délbácska“ hire futótűzként terjedt el a városban s a lap tegnapi példányait a közönség valósággal szétrakodta.

Mindenki a legnagyobb elismerés hangján adózott a noviszádi rendőrség nagyszerű teljesítményének, mely lehetővé tette, hogy a milliós postalopás tettese rövid huszonnégy órán belül már kézrekerült.

Legutóbb az Erdős cég üzletébe történt betörés alkalmával volt ilyen nagyszabású sikere a rendőrségnek, mely ezuttal is szinte bámulatraméltó ambícióval s fáradságot nem ismerő buzgalommal folytatta le a nyomozást. Rakics Radenkó főkapitányhelyettes érdeme, hogy a rendőrség munkáját siker koronázta. A kiváló kriminalista irigylésreméltó energiával fogott hozzá a nehéz munkához s bár az első pillanatban a tettes személyazonosságára vonatkozólag egyetlenegy megbízható támaszpont sem merült fel, a főkapitányhelyettes a legrövidebb időn belül kibogozta a gordiuszi csomót s közvetlenül a betörés felfedezése után már tisztában volt a hellyel.

Egyetlenegy, a tettes legbizalmasabb környezetében elejtett szó vezette helyes nyomra a főkapitányhelyestest, aki a nyomozás első éjszakáján egy telepi korcsmában is megfordult, ahol alkalma volt egy társaság beszélgetését végighallgatni. Bár a beszélgetés ugynevezett „tolvajnyelven“ folyt le, Rakics Radenkónak feltűnt egy név, melyet a társaság egyik tagja kiejtett s amely így szólt:

— Michel!

A főkapitányhelyettes most már tisztában volt a hellyel. Tudta, hogy

Taffe József becéző neve „Michel“ s hogy a postalopás ezek után szoros összefüggésben áll Taffe József szereplésével.

Ettől kezdve a főkapitányhelyettes görcsösen ragaszkodott ehhez a nyomhoz s a vizsgálat további folyamata igazolta, hogy nem tévedett.

Taffe József előélete számos támpontot nyújtott arravonatkozólag, hogy a rendőrség gyanuját felébressze. Mint volt póstaaltiszt tökéletesen ismerte a mozgópósta kezelését. Négy évvel ezelőtt Taffe hasonló körülmények mellett követett el nagyszabású postalopást Beocsinban, mikor ugyancsak megdézsmálta a postakocsit. Mikor a börtönből kiszabadult, rengeteg sok lopást követett el, azonban olyan ügyesen dolgozott, hogy a rendőrség, bár meg volt győződve bűnösségéről, sohasem tudott a nyomára jutni. Ilyen körülmények között a főkapitányhelyettes minden igyekezetét arra fordította, hogy Taffe József tartózkodási helyét felkutassa.

A tolvaj már hónapok óta nem lakott Noviszádon. Előzőleg édesanyja, Vasut ucca 64. számú lakásán lakott, mikor azonban nem hagyott fel bűnös manipulációival, édesanyja

kiutasította a lakásából.

Taffe ezekután Beogradba költözött s onnan hébe-hóba ellátogatott Noviszádra, Kamenicára, Szremszki Karlovcira és Futakra s minden ilyen alkalommal

kisebb-nagyobb lopásokat követett el.

Amikor ilyen módon pénzhez jutott, ismét Beogradba tért vissza. Az utóbbi napokban Taffe József pénzzavarba jutott. Teljesen lezüllött és lerongyolódott s akkor támadt az a gondolata, hogy

nagyobbtíli lopással vagy betöréssel segít leromlott anyagi helyzetén.

Néhány nappal ezelőtt Taffe Noviszádra jött s érintkezésbe lépett régi barátaival, akik a legkritikusabb pillanatban sem hagyták cserben. Egyik barátja, Luckmann Mihály vasuti altiszt, szállást adott neki s ez alkalommal kettőjük között az a terv merült fel, hogy

kirabolják a szombori személyvonat postakocsiját.

Luckmann Mihály nem habozott. Mint vasutas jól ismerte a viszonyokat s a volt póstaaltiszt kiegészítette ismereteit. Igenám, csak hogy az ilyen nagyobb szerű vállalkozáshoz, a „tres faciunt collegium“ alapján egy harmadik kartárs is kell, aki az „őr“ szerepét vállalja. Ezen az állásponton volt Neritius Priscus római jogtudós is, akinek a hármas collegiumra vonatkozó álláspontját a két jómadár is akceptálta. A harmadik büntárs azután csakhamar előkerült s most már a „három jómadár“ egyetértően szinte bizalmas harmoniában, hozzáfogott a munkához.

Ilyen körülmények között született meg a postalopás terve. Nem volt amerikai ize az egésznek, sőt nem is bonyolódott le olyan félelmetes apacskeretekben, mint amint a „Klu-Kux-Klan“ tagjai produkálnak.

Egészen egyszerű, valósággal „link“ kis noviszádi „hecc“ volt az egész, amelynek következményére talán éppen a tettesek számítottak legkevésbé. Taffe egyáltalában nem az a zsánerű ember, mint névrokona, a zsarnok Taffe Eduard gróf, a hetvenes évek hírhedt miniszterelnöke és belügyminisztere, aki drákói pátenseivel tette félelmetessé a nevét. Nem. A noviszádi Taffe egyszerű kis portyázásra indult s halvány sejtelve sem lehetett róla, hogy

ilyen dús zsákmányra akad.

Ezzel magyarázható, hogy Taffe József, az ügyetlen betörő-amatőr Kamenicán rejtőzködött a rendőrség elől, ugyanott, ahol már több ízben megfordult s ahol mindenki ismerte. Hiányzott belőle az elán és a világbetörők stílusa, hogy félrevezethesse a nyomozó hatóságot.

Maga sem tudta, mennyi pénzt lopott s naivitásában, butaságában nem számolva a következményekkel, tele marokkal szórta a pénzt.

Ez volt a végzete s csöpp kis eszéve emiatt került hurokra.

A megbeszéltek alapján Taffe József büntársaival kedden este Futakra utazott. Ott várták meg a szombori személyvonatot. Amikor a vonat befutott, Taffe és egyik társa

felszállt a vonatra, míg a harmadik büntárs a futaki erdő szélén várakozott rájuk.

Taffe óvatosan lopódzott a postakocsizhoz. Benézett a kis rácsablakon s észrevette, hogy Nikolics Riszta mozgópósta két gyönyörű harcsát mustrál. A postaszások már a raktárcocsiban sorakoztak fel. A volt póstaéber szeme azonnal felfedezte a zsákmányt. Hatalmas, impozáns, hasas zacskó volt, amelynek külső jelzéséről is megállapíthatta, hogy pénz van benne.

Taffe magához intette büntársát s amíg Nikolics Riszta az asztal mellett háttal ült az ajtónak, a tolvaj óvatosan, vasutas barátja segítségével kinyitotta az ajtót. A vonat zakatolása következtében Nikolics Riszta semmit sem hallott. Ujságolvasásban volt elmélyedve s talán éppen a „Fekete kéz“ egyik érdekfeszítő folytatását olvasta, amikor

Taffe észrevétlenül kiemelte a pénzeszsákot s odanyújtotta bajtársának.

Ugyanakkor vette észre a másik, kisebb zsákot is, amely közvetlenül az ajtó mellett állott. Taffe bicskát vett ki a zsebéből s hatalmas lendülettel felhasította a zsákot. Ebben a pillanatban Nikolics Riszta felállt a helyéről.

Taffe megszeppent, visszahúzdott a lépcsőfokról s a kisebb zsák legurult a lépcsőre.

A vonat időközben lassított, mert Vaternik állomás felé közeledett. Taffe és büntársa a nagyobb zsákkal a kezében leugrott a vonatról. A sötét estében az állomástól 150 lépésnyire figyelni kezdtek, észrevették valamit a mozgópósta a lopásból: Nikolics Riszta azonban nem mutatkozott s a vonat, néhány másodpercnyi tartózkodás után, továbbrobogott Noviszád felé.

Taffe és büntársa munkához fogtak. Felhasították a zsákot s annak egész tartalmát kiürítették. Miután Taffe a vasuti töltésre dobta az üres zsákot, az ezresbankókat a zsebébe gyömöszölte.

Az intermezzo után a két jómadár a futaki erdő felé sietett, ahol már várta őket a harmadik. Innen az országút mentén levő Kovács-féle vendéglőbe siettek, ahol

lehörpintettek három spriccert, majd osztozkodni kezdtek a pénzen.

Az oroszlanrészt Taffe József magának tartotta meg. Körülbelül negyvenezer dinárt kapott az egyik, huszezer dinárt a másik.

A művelet nem tartott sokáig. Taffe elbucsuzott bajtársaitól s Noviszádon keresztül

az új közuti hidon át állítólag gyalog ment Karlovciba.

Itt egyideig elkoborolt, majd a reggeli órákban betért egy ruhaüzletbe, ahol tetőtől-talpig felöltözködött.

Elegáns új ruhát és simmi cipőt vásárolt. Időközben az az ötlete támadt, hogy álszakált és parókát vásárol. Valamelyik Scherlok Holmes regényben olvasta, hogy a betörők ilyen módon válnak felismerhetelenné a rendőrség előtt. Később azonban meggondolta a dolgot, mert természetes esze sugalmazta, hogy ilyen módon magára terelhetné a hatóság figyelmét.

A pénz hatalmas csomagokban a felöltőjében rejtette el s amikor teljesen felruházódott átment Kamenicára. Itt rejtőzködött egész nap az emberek előtt, amely körülmény azonban nem riasztotta vissza attól, hogy

ugyanaznap este megjelenjen a „Fruskagora“ vendéglőben, ahol pazar vacsorát rendelt.

Csakhamar előkerültek a démonok is s Taffe József, akit a közvélemény már valahol túl a határon vélt, hatalmas dári-dót csapott a kis kamenicai kocsmában.

Jókedvében nem restelte, hogy felmutassa a bankjegycsomókat is, amelyeknek láttára a pincérek csaknem idegsokkot kaptak.

— Huzd rá cigány! — kiáltotta Taffe a tamburások felé s minden nota után, melyet a „primás“ a fülébe huzott, száz bankkókkal fizetett. Amikor a tamburás elcincogta a „Ja szám máli radikál“ című népszerű párt-szonátát, Taffe örömeben ezres bankóval akarta megjutalmazni a primást, de ebben a pillanatban

váratlanul belépett két csendőr, akik igazolásra szólították fel Taffe Józsefet.

Megbilincseltek a tolvajt és előállították a csendőrségi laktanyába.

Időközben Rákics Radenkó főkapitányhelyettes is megérkezett Kamenicára, akinek jelenlétében azután megmotozták a megszeppent tolvajt.

Összesen 827.000 dinárt találtak nála ezres és száz bankjegyekben.

Mindössze 23.296 dinár hiányzik a lopott pénzből

A noviszádi rendőrség bünyügyi osztályán tegnap délután részletesen kihallgatták a Kamenicáról átkisért Taffe Józsefet. A fiatal ember nyugodtan lépett a főkapitányhelyettes szobájába s részletesen elmondotta, hogyan követte el a lopást. A tolvaj kihallgatásánál jelen volt a „Délbácska“ munkatársa ir. Vallomása teljesen egyezik a csendőrség előtt tett vallomásával, melynek részleteit azonban a harmadik büntérs elfogatásáig a nyomozás érdekében nem közölhetjük.

Taffe József minden különösebb izgalom nélkül válaszolt a főkapitányhelyettes kérdéseire. Ez alkalommal megnevezte büntársait is, akik segédkeztek a lopásban s egyben hangoztatta, hogy nem sejtette, milyen horribilis összeg van a póstaszákban. Könnyűszerrel akart pénzhez jutni, hogy új foglalkozáshoz kezdhesse.

Tisztességes és becsületes ember akart lenni s a lopott pénzt valamilyen rendes foglalkozás megalapozására akarta felhasználni.

A veszedelmes tolvaj egyébként igen ügyesen védekezik, bár cinizmusa most sem hagyja el. Amikor a főkapitányhelyettes kijelentette, hogy ezek után legalább 10 évi fegyház fog kapni, a tolvaj így válaszolt:

— Annyi baj legyen! Ha tíz évet is kapok, de legalább egy napig voltam milliomos.

Tegnap a késő délutáni órákban a pósta-igazgatóság kiküldötte megállapította, hogy a lopott pénzből még csak 23.296 dinár hiányzik.

A rendőrség tovább folytatja a nyomozást s most a még szökésben levő harmadik büntárs kézrekerítésén fáradozik.

Botrányos jelenetek között, rendőri asszisztálás mellett folyt le Szombor város tisztújító közgyűlése

A közgyűlésről kivonult ellenzék megpeticionálja a választást

Szomborból jelentik: Tegnap délelőtt 9 órakor nyitotta meg Vildovics főispán helyett dr. Maximovics polgármester, Szombor város tisztújító közgyűlését. A közgyűlés bővelkedett botrányos jelenetekben. A közgyűlési terembe a rendőrséget is bevezényelték, amire Szombor város történetében eddig példa nem volt. |

A tárgysorozat első pontjaként felolvasták a miniszter rendeletét, amely megengedi, hogy a főispán helyett, a polgármester elnököljön. Az elnök polgármester ezután a maga részéről kijelölte a kandidáló bizottság három tagját, amelybe egy ellenzéki került. Majd a közgyűlés választotta meg az általa kijelölendő három tagot, amelyek közül ugyancsak egy tag volt ellenzéki.

A kandidálóbizottság kijelölése után, a polgármester a közgyűlést délelőtt 11 órára halsztotta. Az elnöknek ez a kijelölése nagy ellenkezést váltott ki a jelenlevők egy részéből, mert az elnök csupán a közgyűlés felfüggesztésére jogosult, nem pedig elhatalasítására. Fokozódott az izgalom, amikor az ülés folytatása 11 órakor sem kezdődött meg és az elnök nem jelentette be a felfüggesztés meghosszabbítását.

Déli 12 órakor végre bevonult a jelölőbizottság és megkezdődött a szavazás. Már a főjegyző választásánál kitört a botrány. Az elnök ugyanis nem engedte meg, hogy azok a tisztviselők is szavazzanak, akiknek állásáról a közgyűlésen történt döntés. Veszelinovics Milorád és dr. Radicsics független demokraták erősen tiltakoztak a polgármester eljárása ellen. A botrány akkor tört ki, amikor Beljanszki földművespárti ki akarta ragadni az urnát a szavazatszedő bizottság elnöke kezéből.

Az óriási lármában Eremin főkapitány vezetésével tizenhét rendőr jelent meg a közgyűlési teremben és most már rendőri asszisztálás mellett folyt tovább a szavazás.

Főjegyzővé dr. Raics Milorádot választották 47 szavazattal, Gradics Vitomir 39 szavazatával szemben. A tanácsnok választásánál újabb botrány tört ki. Amikor az elnök megkérdezte, hogy ki nem szavazott még, dr. Abramovics eddigi főjegyző, akinek az elnök előzőleg nem engedte meg a szavazást, — jelentkezett a szavazásra. A szavazatszedő bizottság egyik tagja felszólította Abramovics dr.-t, hogy adja le szavazatát, mire a főjegyző le is szavazott. Oriási tumultus tört ki erre, mire az elnök Abramovics dr. szavazatát megsemmisítette s elrendelte a szavazás folytatását. Tanácsnokká dr. Pelikán Ivánt választották. Főjegyző lett dr. Raics Tamás. Aljegyzővé Grossich Jenőt választották.

Az aljegyző választás után Veszelinovics dr. kijelentette, hogy mivel a régi tisztviselők szavazati jogát ismerrék el,

az ellenzék a választáson nem vesz részt és elhagyja a termet.

Az ellenzéki pártok kivonulása után egyhangúlag választották meg a többi tisztviselőt.

Ellenzéki körökből nyert információk szerint, az ellenzéki pártok a választás ellen fellebbezést nyújtanak be.

— **Eredménytelen árlejtések.** A noviszádi városi tanács tegnap tartotta meg a dunapart kiépítésére, valamint a Futaki és Pirosi ut kövezési munkálataira kiírt árlejtéseket, miután az árlejtésre senki sem adott be ajánlatot, a városi tanács elhatározta, hogy nyílt árlejtést ír ki az összes munkálatokra.

— **A verbászi Gayer butorgyár elsőrangú száraz anyagot használ fel, azért az elismerés soha nem is marad el.**

1928. Október 5. Péntek

Romai katolikus: *Placid.* Protestáns: *Aurél.* Görög keleti: *(Szeptember 22.) Foka.* A nap kel 5 óra 49 perckor, nyugszik 5 óra 21 perckor.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Az egész országban csendes nagyrész, derült idő volt, eső nélkül. A hőmérséklet éjjel nagyon alacsony volt.

Időjóslás: Az egész országban továbbra is csendes idő várható reggeli köddel, eső nélkül. Az éjszakák még hűvösebbek lesznek. Noviszádon a hőmérséklet minimuma 1°, maximuma 16° lesz.

— **Fáth Ferenc apát esperesplébános ünneplése névnapja alkalmából.** Fáth Ferenc apát esperes plébános tegnap ünnepelte névnapját, amelyen Noviszád katolikus társadalma meleg ünneplésben részesítette. Névnapja előestéjén, október 3-án az iskola-nővérek zárdájában diszlocadást rendeztek a kongreganisták és az intézet bennlakó növendékei. A műsor minden egyes pontja hála szeretetről és ragaszkodásról tett tanúságot. Az előadott darabok közül különösen „Vita a táborou“ nyerte meg a jelenvoltak tetszését, melyben az ünnepelt védőszentje Szent Ferenc nyerte meg a jutalmat: Az Úr Jézustól az ölelést. Tegnap délelőtt 11 órakor a katolikus hitközség, a katolikus kör, a férfi liga és a női liga testületileg jelent meg a plébánián s az ünnep alkalmából szerzetetéről és ragaszkodásáról biztosította Fáth Ferenc apát esperes plébánost, aki meghatottan mondott köszönetet az üdvözlésért, majd villásreggelivel vendégelte meg nagyszámu tisztelőit.

— **Szombaton tartják meg a Beltéri Katolikus Kör estélyét.** Mint már jelentettük, a Beltéri Katolikus Kör szombaton, október 6-án rendezi nagyszabásu mulatságát, amelynek tiszta jövedelmét az örmény-katolikus templom oltáralapja javára fordítják. Ez alkalommal ötödször kerül színre „Az igazság felé“ című társadalmi színjáték, Nagyfejő Endre rendezésében s a kör legjobb műkedvelőinek közreműködésével. Tekintettel a jótékony célra kétségtelen, hogy ezuttal a kör tagjai és barátai nagy számban jelennek meg az előadáson, annál is inkább, mert dr. P. Menevisián Gábor szívügyének tekinti, hogy az oltár felépítése mielőbb megvalósulhasson. Remélhető egyébként, hogy a plébános tisztelői nagyobb felülfizetésekkel és adományokkal járulnak hozzá a magasztos célhoz. A rendezőség 12 dinárban állapította meg a beléptidit. Az előadást tánc követi.

— **Előkelő esküvő.** Jankovics Brzso tábornok, tegnap vezette oltárhoz a krusedoli pravoszlav kolostor templomában Krsztics Vidoszava noviszádi tanárnőt. Nász-nagyok voltak Hadzsics Szteván tábornok, hadügyminiszter és Dimitrijevic Alekszander udvari marsall.

— **A noviszádi Ipar és Kereskedelmi Kamara ülése.** A noviszádi Ipar és Kereskedelmi Kamara igazgatósága vasárnap ülést tart, melyen Popovics Daka agrárügyi miniszter fog elnökölni. Az ülésen szóba kerül a kamara pénzügyi helyzete, az új technológiai iskola felállítása Noviszádon valamint egyéb reszort ügyek.

— **Női gimnázium nyílt meg Zágreb-ban a tisztelendő nővérek vezetése alatt.** A közoktatásügyi miniszter új reál-gimnázium megnyitását engedélyezte Zágreb-ban, melyet a „Szentsziv“-ről elnevezett tisztelendő nővérek fognak vezetni. Az új gimnáziumnak ideiglenesen 4 osztálya lesz.

MEGJELENT AZ 1928/29. ÉVREJÁ DIÁKNAPTÁR. KAPHATÓ TIZ DINÁRÉRT MINDEN JOBB KÖNYV- és PAPIRKERESKEDÉSBEN

AZ IGAZSÁG FELÉ

3 felvonásos társadalmiszínmű **október 6.-án, szombat este a Beltéri Katolikus Olvasókör helyiségében** ötödször kerül színre. A szindarab tisztá jövedelmét a noviszadi Örmény katolikus templom oltár alapja javára fordítják.

— **Ludendorf német tábornokot halálra ítélték a szabadkőművesek.** Berlinből jelentik: Ludendorf tábornok táviratot intézett Hindenburg bíróalmi elnökhöz, amelyben bejelenti, hogy három héttel ezelőtt szabadkőműves oldalról posta útján halálos ítéletet kézbesítettek számára. A halálos ítéletet a „Felkelő nap” nevű szabadkőműves páholy küldte válaszul azokra a leleplezésekre, amelyeket a tábornok, a szabadkőművesek cselekedeteiről írt könyvében megírt. A fenyegető levelet átadta az ügyészségnek és ezzel kapcsolatosan kéri az elnököt, hasson oda, hogy az igazságügyi szervezetek pártatlan eljárást indítsanak a szabadkőművesek ellen.

— **Autó és motorkerékpár karambolja három halottal.** Grácból jelentik: Tegnap reggel Felső-Karintiában egy autó összeütközött egy oldalkocsis motorkerékpárral, amelyen Reitzer üzemvezető ült feleségével és hat esztendőes gyermekével. Az összeütközés következtében Reitzer, felesége és gyermeke életét vesztette.

— **Felhős időt kevés esővel, erős éjszakai lehülést jósol a budapesti meteorológiai irtézet.** Budapestről jelentik: Az országban az éjszakai lehülés fokozódott. A minimumok általában megközelítették a fagy-pontot. Számos helyen dér keletkezett. A nappali hőmérséklet a 15 Celsius fölé is emelkedett. A keleti részekben még kisebb esők is voltak. Budapesten október 4-én déli 12 órakor 12 fok Celsiusot mutatott a hőmérő. Időjárás: Főleg a délnyugati részekben felhősebb idő, esetleg kevés esővel, egyébként keleten még erős lehülés.

— **Két potyautas meghalt egy angol oceánjáró gőzösön.** Newyorkból jelentik: Galveston város kikötőjébe érkezett tegnap egy angol gőzös, amelynek szénraktárában tizenegy kínai utast találtak, akik hetek óta utaztak a szénraktárban jegy nélkül. Amikor rájuk akadtak, két kínai már halott volt, a többi kilencet is eszméletlen állapotban találtak.

— **Nagy kabaréest Adán.** Folyó hó 14-én, vasárnap este nagy kabaré estét rendez az Adai Sport Klub műkedvelő gárdája, melyre a szentai műkedvelőket is meghívták s így két város műkedvelőiben fog gyönyörködni Ada közönsége. A szentaiak „A sarzsi” című egyfelvonásos vígjátékot fogják előadni, míg a helybeliek három egyfelvonásos vígjátékot adnak elő, melyeknek a címei: „Üzlet . . . üzlet . . .”, „Gyáva fráter” és „A bajnok”. A rendezés nehéz szerepét három agilis sportfiú: Nagy Dénes, Gaál Sanyi és Rudics Laci vállaltak magukra. Az előadás előtti délutánon bajnoki mérkőzés lesz a Szentai Rádnicski és a helybeli csapat között.

— **Politikai nézetelés hét halottal.** Managuából jelentik: Nikaragua hét polgárát a politikai pártok összeütközése alkalmával kerületben megölték. A halottak között van dr. Mondicta ismert liberális politikus is.

Rádió-műsor

Péntek, október 5.

ZAGRAB. 13.15: Gramofonzene. 20.35: zene. 10.05: Szórakoztató zene.

BUDAPEST. 9.30: Hírek, közgazdaság. 11.45: Hírek, közgazdaság. Közben: 12 órakor déli harangszó az egyetemi templomból. Utána: Kamarazene. (Temesváry - Kerpely - Polgár). 13: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 15: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 17: Dr. Dóczy Imre egészségügyi előadása. „Feladataink a társadalomegészségügy terén.”, 17.45: Operett-részletek. (Zenekari hangverseny). 19: Békeffy László konferánszai, jelenetei

és tréfái. 1. Konferánsz. Békeffy László. 2. „Mindenkét érhet biztosítás”. Tréfa. Előadják: Békeffy László és Palásthy Géza. 3. „Hogyan udvarolnak különböző emberek”. Előadja Békeffy László. 4. „A művésznő repül”. Előadják Békeffy László és Jankovich Magda. 5. „A pesti villamos”. Tréfa. Békeffy László. 6. „Paciens”. Előadják Békeffy László és Palásthy Géza. 20.15: Dr. Hans Göttling németnyelvű előadása: „München Skizzen”. 21: A m. kir. 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. 1. Fahrbach: Magyar népdal induló. 2. Kaesóh: János vitéz, egyveleg. 3. Lavotta: „Oeskai brigadéros”, hajnali szerenád. 4. Kálmán: Maricza grófnő, nagy egyveleg. 22.15: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés és ügétversenyeredmények. Utána: a Hungária nagyszállóból Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.

BÉCS. 11: Délelőtti zene. 16: Délutáni hangverseny. 20.05: Hangok a régi gálans világból, zenés visszaemlékezés, Klara Musil kamaraénekesnő és Hermann Gallos operaezenes közreműködésével. Utána: tánczene.

BERLIN. 16.30: Szórakoztató zene. 21: Schubert-est. Utána hangverseny.

MÜNCHEN. 11.20: Gramofonzene. 12.55: Citerahangverseny. 16: Kamarazene. 20: A házizenekar hangversenye.

PRAGA. 11.15: Gramofonzene. 12.15: Déli hangverseny. 16.30: Kamarazene. 20.30: Hangjáték. 22.20: Könyvű zene.

RÓMA. 13: Rádió-trió. 17.30: Délutáni Délutáni hangverseny. 21: Zenekari hangverseny.

Temerini Iparos Ifjuság

SZÜRETI MULATSÁGA

október 7-én, vasárnap este az AMERIKA vendégőben

(24)

A FEKETE KÉZ

REGÉNY A TÁRSADALMI ÉLETBŐL

IRTA: NEMO KAPITÁNY

— Öreg, toprongyos ember!
— De csak külsőleg!
— Azt hiszed tehát, hogy ő volna az, aki . . .
— Csakugyan ő. Meg akar győződni róla?
— De mennyire!
— Helyes. Lépjön oda hozzájuk és figyelje meg jól a koldus kezét.
— A kezét? Mit találok rajta?
— Semmi különös, De ha jól megfigyeli, azonnal megállapíthatja, hogy ilyen finom és sima keze csak egy intelligens embernek lehet, aki egyáltalában nem öreg, hanem fiatal s aki nem is koldus, hanem más valaki.
— Éles eszed van fiaeskám! Kezdelek csodálni. Mindenesetre megfogadom a tanácsodat.
— Jól teszi.
— S ha igazad volna? . . .
— Akkor megjutalmaz, ugyebár?
— Meg leszel velem elégedve.
— Ennek csak örülök.
— Még valamit. Ha csak teheted, figyeld a koldus minden lépését. Igyekezz megtudni, mivel foglalkozik és hol lakik.
— Azon leszek majd, hogy a parancsait teljesítem!
— Nem fogod megbánni!
Ezzel a beszélgetés véget ért. Levált odalépett a koldushoz, aki már hosszabb idő óta élesen, de feltűnés nélkül figyelte Levált. Amikor Levált a közelébe ért, a koldus mélyen meghajolt és kinyújtotta a

karját, egyben alázatos mozdulattal alamizsnáért esedezett.

Levált a zsebébe nyult s egy ezüst pénzt vett ki, amelyet lassu mozdulattal a koldus kezébe tett.

Ezalatt Levált élesen szemügyre vette a koldust, aki nagy hálalkodások közepette a zsebébe rejtette az alamizsnát.

Levált most már eleget tudott.

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

Az aknában

A kosár meglehetősen nagy sebességgel halad a mélység felé. A vakmerő utasokat csakhamar teljes sötétség vette körül s csak a kezükben levő légmentesen elzárt lámpák terjesztettek halvány világosságot a kosár körül.

Ha a mélységbe tekintettek, borzalmas látvány tárult a szemük elé, amely a vért is megfagyasztotta ereikben.

Ha tőlük függött volna, talán egynéhányan ismét visszakiváncsoltak volna a föld felszínére.

A kosár időközben tovább rohogott a mélység felé s most már az aknagalériák is feltűntek, amelyeket szabad szemmel is észre lehetett venni.

Hosszabb idő után a kosár földet ért. Megkönnybülve sóhajtottak fel az utasok, amikor a föld mélyébe érkeztek, bár a hőség szinte elviselhetlenné vált.

Lajos és Sebald azonnal a beomlott akna felé siettek s nyomon követték őket Berner orvos is.

Minél közelebb jutottak a helyszínhez, annál változatosabb lett a kép, amely eléjük tárult.

Tompa morgás hallatszott mindenfelől s amint az egyik beomlott akna bejáratához érkeztek, több munkás sietett eléjük.

— Ön is itt van, doktor ur? — hallat-

szott a mélységből. — Lajos ur is eljött? Hála Istennek, most már nem kell kétségbeesnünk!

Elsőnek Lajos közeledett feléjük, akit a szerencsétlen munkások valóságos üdvözléssel fogadtak.

A tömegeből először Ágost bontakozott ki, aki Sebald láttára káromkodni kezdett.

— Ön is itt? — kiabálta Ágost. Talán azért jött le ebbe a pokolba, hogy megleckézetesen bennünket, hogyan kell viselkednünk a veszély pillanatában?

— Ne fecsegenjen! — válaszolta Sebald, más ember talán megköszönné, hogy valaki a segítségére sietett!

— Csodálom, hogy közénk merészkedett — felelte Ágost, — amikor bizonyára idejekorán értesült, hogy elbocsátását követeltük Kolbert úrtól.

— Bármennyire kellemetlen is az én jelenlétem, mégsem akadályozhat meg engem abban, hogy a mentési munkálatokban részt vegyek.

— Köszönjük a szivességét, de a mentést magunk is elvégezzük!

— Ezt szeretném látni!

— Mi pedig azt szeretnénk látni, ha Ön elpárologna innen, mint a kámför! Megértette?

— Csirkefogó! — ordította Sebald magánkül s dühösen Ágost felé rohant.

Ebben a pillanatban lépett közbe Lajos, aki nyugodt mozdulattal szétválasztotta az ellenfeleket s rövidesen rendet teremtett.

— Most pedig munkára fel! — kiáltotta Lajos. — Sokkal több és fontosabb dolgunk van, mintsem csekélységek miatt összevesszünk! Minden pillanatunk drága! Mindenki tegye meg kötelességét s alkalmazkodjék Sebald ur, valamint az én utasításaimhoz is.

(Folytatása következik.)

Vasárnap három első és öt másodosztályu bajnoki mérkőzés kerül eldöntésre a noviszádi kerületben

Az őszi bajnoki évad megkezdése óta vasárnap lesz a legerősebb napja a kerület futballsportjának. Három első és öt másodosztályu bajnoki mérkőzés kerül eldöntésre. A vasárnapi elsőosztályu bajnoki mérkőzések eredménye már némi betekintést enged majd az elsőosztályu csapatok erőviszonyába. Ujból starthoz áll a bajnok Maesva, amelynek formája — nagy meglepetésre — mintha nem volna kielégítő. A bajnokcsapat esatársora nélkülözi azt a lendületet, amely az utóbbi évek során még a legjobb klasszisu csapatokkal szemben is méltó ellenfélle avatta az együttest. Az elmúlt vasárnap a legjobb formáját még el nem ért Vojvodina elejétől végig méltó ellenfele volt az odahaza játszó Maesvának és ez a körülmény kell, hogy bizakodással töltse el a noviszádi együtteseket.

Vasárnap a Radnicski mérkőzik a Maesvával a sabáci Maesva-pályán. A noviszádi munkáseggyüttes tartalékos összeállításban az elmúlt vasárnap súlyos gólarányu vereséget szenvedett a NAK-tól. Valószínű, hogy a nem várt sikertelenség komoly előkészültre ösztökéli a Radnicski játékosait és visszaadja régi lelkesedésüket, amely jobbtechnikájú csapatokkal szemben is annyi győzelmet szerzett a multban a munkásoknak. A NAK Mitrovicára látogat el, hogy elégtételt vegyen a noviszádi futballsport számára a Makkabi legyőzése miatt. Az újdonsült elsőosztályu együttes a saját pályáján kemény dió és a legkomplettebb összeállítású NAK komoly játékára van szük-

ség, hogy győzelmesen térjen vissza.

A harmadik elsőosztályu bajnoki mérkőzést a Juda Makkabi játssza a Vojvodinával a Karagyorgye pályán. A Juda Makkabi a „meglepetések csapata”, csak éppen a meglepetés vasárnap nagyon is kellemetlen volt a noviszádi kékfehér hívek számára. A javuló Vojvodinával szemben a Makkabi győzelemre aligha számíthat, de a mitrovicai vereség után minden adott és kapott gólnak nagymértékben emelkedett az ázsioja.

A másodosztályu mérkőzések közül a Vasutas—Postás és a Szlovaeski—Gradjanszki mérkőzés döntőjelentőségűnek látszik, noviszádi riválisok közül az idei bajnokság során a Vasutasok látszanak jobbnak és vasárnap dől el, megelőzik-e a Postásokat az őszi fordulóban. A petrováci Szlovaeski előkelő helyzetre számíthat a bajnoki listán, ha vasárnap legyőzi a petrovaradini Gradjanszkit. A Szlovaeski az elmúlt vasárnap nem mutatott kielégítő formát, de ha komoly tréninge folytat, rövidesen eltűnnek a csapatból az itt-ott megnyilvánuló technikai és taktikai fogyatékoságok.

A szerémségi csoportban a rumai Spárta a vrdniki Rudart látja vendégül. Mitrovican pedig a Trgovaeski mérkőzik a Hajdukkal. A sorsolás szerint az indiai Konkordianak a sabáci Trgovaeskiival kellene mérkőznie Indián, azonban a Konkordia felvétele a szövetségbe még nem nyert végleges rendezést és így a mérkőzés megtartása nem valószínű.

Holnap futják le Budapesten a Hősök stafétáját. Budapestről jelentik: A Magyar Atlétikai Szövetség rendezésében október 6-án délután futják le az évente szokásos Hősök stafétáját. A versenyre eddig 79 csapat nevezett és pedig 20 sportegylet, 25 középfoku iskola, a pénzügyeti központ, a Kereskedelmi Bank, sőt az Ujság, a Színházi Élet és Mai Nap rikancaiból alakult atléta gárda is. A versenyzők a Vérmezőről indulnak el és az Erzsébet, Károly-körut, Vilmos-császár ut, Andrássy uton, Nagyköruton, valamint az Üllői uton át érnek a célba, a Ludovika Akadémia kertjébe.

Felkérem a Postás AK valamennyi játékosát, hogy csapatösszeállítás céljából ma délután 4 órakor jelenjenek meg a pályán. Az I. b. csapat előmérkőzése elmarad.

Rapid—Viktória Zsizskov 3:1. Bécsben játszották le a harmadik mérkőzést a Középeurópai Kupa döntőbejutásáért. A döntő ilymódon a Ferencváros és a Rapid között kerül eldöntésre.

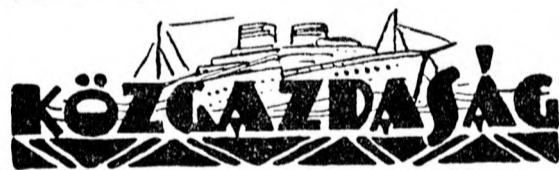
Oroszország feltétel nélkül csatlakozik a Kellogg-egyezményhez

Párisból jelentik: Az Echo de Paris közli Washingtonból, hogy az amerikai kormány hivatatosan átnyújtották Oroszországnak csatlakozó okmányát a Kellogg egyezményhez. A jegyzéket amely, a feltétel nélkül való csatlakozás elvén alapszik, még nem tették közzé.

A kisasszony férje

világsikert elért vigjáték

Oktober 13-án a Slobodában

Ingyen oltatja a bácskai tartomány a gazdák állattalományát. Vildovics bácskai főispán jóváhagyta a tartományi választmány által kidolgozott szabályzatot, amely az állatok ingyenes oltásáról intézkedik. A szabályzat szerint mindazok a kisbirtokosok, akiknek 30 holdnál több földjük nincsen s kizárólag gazdálkodással foglalkoznak, vagy jószágállománnyal rendelkező napszámosok jogot nyernek arra, hogy a tartomány költségére oltathatják be állataikat. A községi előjáróságok kötelesek hivatalból összeállítani az igényjogosultak jegyzékét minden hó végéig. A választmány a hazai szérumgyárak védelméről is gondoskodott, mert előírja, hogy az állatorvosok csak hazai szérum előállító intézetek készítményeit használhatják. A szabályzat rendelkezései következtében alapos a remény arra, hogy a tartomány területén az állategészségügyi állapotok hamarosan megjavulnak.

— **Kötelező tűz- és jégbiztosítás.** Popovics Dáka agrárreform miniszter kiadott egy rendeletet, melyben elrendelte a kollektív tűz- és jégbiztosítást az agrarna zajednica minden tagja részére. A rendelet értelmében mindazok, kik a becskerekéi, noviszádi, oszijekéi, zágrebéi és maribori agrárszövetségeknek a tagjai, kötelesek minden ingó és ingatlan vagyonukat tűz ellen legalább 30.000 dinári összegig bebiztosítani. Ellenben a szkopljei agrárszövetség tagjai ugyanezt csupán 10000 dinár összegig kötelesek bebiztosítani. Ugyanezen tagok jég ellen minden hold földjüket kötelesek bebiztosítani legalább 1000 dinári minimális összegre, hogy a tagok így legalább részben meglegyenek védve az elemi csapásoktól okozott károktól.

1928 Október 4

A dinár árfolyama

Budapest 9.99-10.05, Bécs 12.42-5-12.48-5
Prága 58.77-5-59.27-5 Berlin 7.31-5-7.33-5
Londonban 276, Trieszt 33.60-33.70

Beograd

London 275.69, Páris 221.60 New York 56.03, Zürich 1097.10, Milano 296.50, Prága 168.37, Berlin 1354.50, Bécs 8.0014, Brüsszel 789.84, Budapest 991.26 Szófia —, Bukarest —, Amszterdam —, 7 százalékos kölcsönajánlat 85.50, 4 százalékos agrárkölcsönkinálat —, Ratna Steta 435.50, Narodna Banka —, Izvozna Banka —, Opsta Kreditna Banka —.

Zürich

Páris 20.31 London 2519-12-5 New York 519.55, Brüsszel 72.20, Milano 27.17, Madrid —, Amszterdam 208.35, Berlin 123.70 Bécs 73.10, Stockholm —, Oszlo —, Kopenhága —, Budapest 90.64, Szófia 3.75 Prága 15.39-5 Varsó 58.25, Beograd 9.13, Athén —, Sztambul —, Bukarest 3.15, Helsingfors —.

Osikagol terménytőzsde

Buza szilárd. December 118³/₈—118-5, Március: 122³/₄, Május: 125⁵/₈—125³/₄, Tengeri szilárd. December: 82—, Március: 84¹/₈, Május: 86³/₈, Zab szilárd. December: 43¹/₄, Március: 44⁵/₈, Május: 45³/₄, Rozs szilárd. December: 105³/₈—105⁵/₈ Március: 106-5 Május: 108³/₈.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai 79—80 kg-os, k. d. kötés 247-50—250, felső bácskai k. d. kötés 247-50—250, bácskai Tisza 79—80 kg d. kassza kötés 247-50—250, bánáti 79—80 kg-os k. d. kötés 242-50-245, szerémi, 79-80 kg-os k. d. kötés, 247.50—250. Árpa, bácskai 64 kg-os k. d. kötés 245—250, bácskai tavaszi, 68-69 kg-os k. d. kötés 280—290, szerémi 64 kg-os k. d. kötés 245—250, bánáti 64 kg-os k. d. kötés 245-250. Baranyai tavaszi 71-72 kg-os k. d. 295—300 Zab, bácskai kassza d. kötés 242-50—245, szerémi ka. d. kötés 242-50—245, szlavóniai k. d. kötés 242-50—245 Tengeri, bácskai k. d. kötés 310—315—Buzaliszt, bácskai Ogg és g d. k. kötés 350—365, bácskai 2 sz. kenyérliszt d k kötés 330—345 bácskai 5 sz. kenyérliszt d k kötés 310—325 bácskai 6 sz. kenyérliszt d k kötés 265—280 bácskai 7 sz. kenyérliszt d k kötés 235—245 bácskai 8 sz. takarmányl. d k kötés 200—210 Buzakorpa bácskai, jutazsák d. k. 182-50-187-50 szerémi jutazsákban, d. k. kötés 180—185 bánáti, jutazsákban, d. k. kötés 180—185 Irányzat: változatlan.

Forgalom: 36 vagon buza, 1 vagon tengeri, 3 vagon zab, 16 vagon liszt 5 vagon korpa.

Budapesti határidős terményzárlatok. Irányzat: barátságosabb Forgalom: csendes Magyar buza okt. 26.14—26.16, márciusra, 28.90—28.92, májusra 29.60—29.62 Magyar rozs októberre 25.36—25.38, márciusra 27.72—27.74 májusra —, Tengeri Májusra 29.16—29.18, Juliusra 29.62—29.64.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

TOMÁN SÁNDOR.

OPERETT

MESÉK AZ IRÓGÉPRŐL

3 felvonásban a Slobodában

APRÓ HIRDETÉSEK,

egy hétköznap, mint vasárnap.
Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

Kereslet

HIMZŐ és AZSUROZÓ-NÓT keresek sürgősen. gépezésüzlet, Duna u. 25 3369

2 SZOBA előszoba konyhából álló szűz, világos lakást udvarral keresek, lehetőleg a város központjában. Cim a kiadóban. 3356

TANULÓLEÁNY fehérnemű varrodába felvétetik. Cim a kiadóban. 3116

JOBBA MEGJELENÉSŰ családos férfi, vagy nő esetleg állandó alkalmazást nyerhet bonbon eladásra, kereskedő előnyben részesül. Jelentkezni Hacker cukrásznál, Kralja Aleksandra u. 7. 3371

MOSÁST vállalom darabszám. Érdeklődni Magyar u. 51. az üzletben.

Állást keres

BŐRKERESKEDŐSEGÉD, fiatal törekvő, aki most leszerelt a katonaságnál, a borszakma minden ágában teljes jártassággal bír, állást keres. Cim Lenhardt Novisad, Batorijeva ul. 1. 3354

Kiadó

KIADÓ november 1-re új házban egy háromszobás lakás mellékkelviségekkel a város központjában, Vojvode Marka Miljanova 1. (Görög iskola u. folytatása balra) Ara 1300.— dinár. 3368

FÜSZERÜZLETHELYISÉG berendezéssel együtt kiadó, esetleg eladó. Batorijeva ul. 52 szám. 3270

Egy rövid ZONGORA bérebeadó. Cim Željeznička ul. 18. 3358

BUTOROZOTT UCCAI SZOBA, különbejáratú a vasútállomás közelében kiadó. Kamenici ucca 5. 3115

Különbejáratú BUTOROZOTT szoba kiadó. Sarajevska 2. Tisztviselő telep. 3339

HIRDETÉSEKET felvesz

A DELBÁCSKA kiadóhivata
Novisad, Kralja Petra 30

Jó állapotban levő Gräf & Stift gyártmányú csukott

Luxusautó

6 üléses, külön nyári karoszeriával olcsón eladó
Megtekinthető: Weifert sörlerakóban, Novisad Uspenska 5.

Mirosavljević Testvérek

ujból megnyitották

detail rőfösáru-üzletüket

Novisadon
Kralja Petra ul. 8. sz. alatt

és kéri a régi tisztelt vevőiket, valamint a többi nagyérdemű közönséget, hogy a közeledő őszi és téli szezonra való tekintettel régi bizalommal szíveskedjenek felkeresni az új áruházukat.

Garzonlakás

2 szoba, fürdőszoba, előszobával azonnal kiadó a Limanon. Bővebb felvilágosítások Telefon 21-77 Futoski put 93

FABARAK

4 kerékre építve 1-80 méter hosszú, alkalmas elarusitóbódénak, 2000 dinárért eladó. Cim: Petrovaradini kisállomás restiben

Hol vásároljunk Noviszádon?

KOFFERT, NYERGET, NŐI KÉZITÁSKÁT, BÓRGAMÁSNIT, AKTATÁSKÁT, ISKOLATÁSKÁT

és mindennemű bőrárut legolcsóbban

A. LAKS speciális bűráruüzletben, Dunavska ul. 20.

Kávét, fűszert és csemegeárut legjobb minőségben, legolcsóbban

DIMOVIĆ

fűszer- és csemegeüzletben. Telefon 23-34

Furnirt, ragaszlemez, (Sperplatten) diszlécet minden méretben és kidolgozásban

BUTORT

versenyképes árban dusan szortirozott raktár „DOMUS“ Bernat Pesing Željeznička 105/107 Telefon 23-32. Nagyban és kicsinyben.

CIPŐT

nő, férfi és gyermek részére

CHIC DE PARIS cipőüzletben Kr. Aleksandra 13. Cipő árak 156, 226, 256

Párisi Nagyáruházban

mert ott a legolcsóbb bevásárlási forrás minden fajta cikkben

DIVATÁRUT

őszi és téli újdonságot, férfi és női szövett, selymet nagy választékban, legolcsóbban, szabott áron

MIROSAVLJEVIĆ TESTVÉREK áruházában Kr. Petra ul. 8.

Telefunken rádiót

hangszórót, rádiolampát stb., amelyek úgy minőségben, valamint árban versenyen felül állanak Kedvező fizetési feltételek! Díjtalan bemutatás!

KRAUSZ SAMUNÁL, Kr. Petra u. 7.
A Jugoszláv Siemens (Telefunken) Novisadi képviselője és lerakata

E rovatban HIRDETÉSEKET kizárólagos joggal felvesz KARDOS HIRDETŐVÁLLALAT, Novisad Vilsonov trg 7. Telefon 23-70

Droguát, vegyszert, különlegességeket, betegápolási cikkeket, illatszereket és pipereárut

„ANGYAL“ drogériában

Gerich palota

ÓRÁT, ÉKSZERT

legnagyobb választékban, legversenyképes árban

SEIDLING PÁL

órás és ékszerész üzletében Kr. Petra 28

Üveget, porcellánt, lámpaárut

üzletfelosztás miatt, rendkívüli olcsó áron

LÖVENBERG HERMANN

üvegáru kereskedésben. Žitni trg 15

GRAMOFONT

a világhírű COLUMBIA és THALIA, legújabb gramofonlemezeket, DÜRKOPP varrógépet és kerékpárt az egyedüli gyári lerakotnál

„Express“ J. Horváth

cégnél, Pasićeva ul. 19.

Kedvező részletfizetési feltételek

PICHLER
BORSALINO
CHRISTY

KALAPOK

Legmodernebb formák megérkeztek

Din. 140.— és Din. 160.—

G. FUCHS, Kralja Petra 30

Könyvet

részletre is

KARDOS HIRDETŐVÁLLALAT

könyvosztályában, Vilsonov trg 7.

Magyar-német kölcsönkönyvtár

Zongora, citera, harmonium

javítás és precíz hangolás
Željeznička ulica 39 alatt

SCHADE hangszerkereskedőnél eszközölhető.

Egy novisadi mezőgazdasági gépgyári lerakot vezetésére a vojvodinai viszonyokkal ismerős

Elsőrangú szakember

kerestetik

Feltételek: a szerb-horvát, magyar és német nyelvek ismerete, nemkülönben sok évi szakmabeli praxis

A részletes ajánlatoknak az eddigi működés felsorolásán kívül a fizetési igényeket, valamint megfelelő referenciákat is tartalmazni kell.

Ajánlatok:

RUĐOLF MOSSE oglašni zavod BEOGRAD, Terazije 25. címre »TRAKTOR 282« jelige alatt küldendők be

A halott emlékének tisztelete a legszebb emberi erény!

Temetések rendezését,

exhumálást, szállítást, bármely vidékről (külföldről is), a legnagyobb figyelemmel és pontossággal a legszolidabb árák mellett vállalom.

GOLGOTA

Id. LENKEY IMRE, Novi Sad, Uspenska ulica 12 sz.